

ÚVODNÍK

Vážení čtenáři,

končí tzv. včelařský rok a podle zažitých včelařských pravidel nastává čas bilancování proběhlé sezony a také čas na další včelařská vzdělávání. Neplatí to však doslova pro vzdělávací aktivity **PSNV-CZ**. Letní školy nástavkového včelaření, pokud si chtěly zachovat ráz terénních cvičení, musely probíhat právě v sezoně, a to v hektickém období, kdy se tvoří oddělky, provádí se chov matek apod. Pro účastníky výborné (u včelstev v sezoně se nejvíce naučíte), pro lektory náročné (mají také svá včelstva, období dovolených atd.). Pro velký zájem letos proběhly školy čtyři, přesto se na všechny zájemce o tento typ vzdělávání nedostalo.

Z čeho plyne tak velký zájem o včelařské vzdělávání? Vlivů a pohnutek je asi mnoho. Vzdělávacími aktivitami PSNV-CZ oslovuje skupinu populace, kterou nelze jednoznačně specifikovat. Jsou to většinou začínající včelaři nebo teprve zájemci o obor z řad mladých lidí, kteří právě ukončili školy všech stupňů, lidé středního věku, ale také čerství důchodci, podnikatelé a manažeři. Překvapivé je početné zastoupení žen. Všichni mají však společný rys – hledají jednoduché, moderní včelaření, zpravidla včelaři (nebo plánují včelařit) s několika včelstvy, chtějí med od svých včel, ze své zahrady, chtějí mít kontakt s blízkou přírodou. Nabídku vzdělávacích akcí objevili na internetu a ve volně prodejném časopisu **Moderní včelař**. Letní školy jsou „výkonnostně“ odlišné a tak lze pozorovat i každoroční návraty známých tváří do dalších škol.

Tento poznatek nás přivedl na myšlenku příští školy více výukově diferencovat, více se věnovat úplným začátečníkům a naopak pokročilým včelařům zpřístupnit nové poznatky, nové technologie a více o problémech diskutovat.

Již delší dobu také vnímáme požadavek včelařské veřejnosti na ucelenou výuku oboru a možnost tak navázat na kdysi oblíbené včelařské vzdělávací akademie. Premiérově jednu takovou akci začínáme od října 2010 – bude mít název **Jihočeská včelařská škola**. Bude se jednat o roční studium, vždy jeden víkend v měsíci.

Vzdělávací činnost PSNV-CZ samozřejmě také s sebou nese i nároky na výběr a vzdělávání lektorů. I pro ty se připravuje systém vzdělávání. Vyjednávacímu týmu PSNV-CZ se podařilo prosadit do dotovaných vzdělávacích aktivit v rámci „evropské dotace“ na období 2011–2013 mimo jiné i rovnoprávné postavení lektorů PSNV-CZ. Je to slibný krok, který určitě prospěje včelařskému vzdělávání.

Ing. Petr Texl, ředitel PSNV-CZ
reditel@n-vcelari.cz

MEZINÁRODNÍ VČELAŘSKÁ VÝSTAVA A KONFERENCE ZLEPŠOVATELŮ

Podrobnější informace

Jak jsme informovali v e-Věstníku 7/2010, koná se v Ostravě koncem tohoto týdne **Mezinárodní včelařská výstava a konference zlepšovatelů** a zahrádkářská výstava **Život na zahradě**.

Nyní posíláme podrobnější aktuální informace.

V rámci oslav 10 let existence PSNV-CZ bude expozice mimořádně velká. Bude také poněkud netradičně pojatá pod heslem **Včelařská kavárna**. Organizátoři pro vás připravili několik stolků, kde si můžete vypít kávu a s vystavovateli probrat záležitosti, podle vašeho zájmu. Každý výstavní den bude k dispozici několik zástupců PSNV, se kterými bude možno prodiskutovat včelařskou technologii, včelí pastvu, nemoci, případně se informovat na další akce ([Mezinárodní včelařská konference](#) v Praze 13. 11. 2010 či [Jihočeské včelařské školy](#)) u pořadatelů. Úplní začátečníci zde mohou získat základní informace, jak lze začít včelařit.

Dále bude na stánku k vidění:

- komiks [Ilustrované Včelařství](#), kterou lektorovali I. Černý a P. Texl z PSNV-CZ (možnost zakoupení)
- úlový systém Langstroth včetně širokého sortimentu doplňků
- aplikátory kyseliny mravenčí pro alternativní tlumení varroózy
- Formistopy – pro zamezení pohybu mravenců a jiného lezoucího hmyzu pod úly a v úlech
- tradiční nástěnné kalendáře PSNV pro rok 2011 (vč. chovatelského kalendáře) – zdarma
- právě vycházející [Moderní včelař](#) (č. 4 – podletí), starší i novější čísla časopisu, možnost zakoupení VMS podložek, triček PSNV, brožurek apod.
- ukázka zdobení medových perníčků kornoutkovou technikou

V prostoru stánku PSNV-CZ bude mít expozici také výrobce vytáčecích linek (odvíčkování, medomety, lisy) a plastových bočnic rámků, [Ing. Vladimír Novotný](#).

Na výstavě jsou pro Vás k dispozici samozřejmě další stánky (výrobci úlů, medometů, mezistěn, svíček, obchodníci se včelařskými potřebami či distributoři invertovaného krmitiva pro včely), jejich aktuální seznam je přiložen v XLS souboru na webové stránce www.cerna-louka.cz/zivot-na-zahrade.

Srdečně zvou pořadatelé

JIHOČESKÁ VČELAŘSKÁ ŠKOLA

Pro zájemce o **Jihočeskou včelařskou školu v Blatné** uvádíme víkendové termíny v roce 2010 a 2011, včetně rozvrhu (rozpis vyučujících). Přihlášky zasílejte e-mailem na adresu reditel@n-vcelari.cz nebo písemně na adresu PSNV-CZ, Staroměstská 6/1, 370 04 České Budějovice.

Kapacita školy je 25 posluchačů. Škola je určena pro pokročilé (resp. mírně pokročilé) včelaře. Školné za 1. semestr bylo stanoveno na 4 800 Kč.

Rozvrh Jihočeské včelařské školy v Blatné 2010 / 2011

	8h	9h	10h	11h	12h	13h	14h	15h	16h
hodiny	1	2	3	oběd	4	5	6	7	8
datum									
so 23.10.2010									
ne 24.10.									
so 20.11.									
ne 21.11.									
so 18.12.									
ne 19.12.									
so 22.1.2011									
ne 23.1.									
so 19.2.									
ne 20.2.									
so 19.3.									
ne 20.3.									
so 16.4.									
ne 17.4.									
so 21.5.									
ne 22.5.									

	lektor	předmět	hodin
	Přidal	Biologie včely medonosné, morfologie, anatomie (+ cvičení)	20
	Čermák	Plemenný chov včelích matek	19
	Gruna	Biologie rostlin a včelí pastva	14
	Přidal	Včelí produkty (+ cvičení)	18
	Zelený	Ošetřování včelstev v nástavkových úlech	7
	Klíma	Včelí nemoci (+ cvičení)	13
	Texl	Praxe	13
	hosté	Aktuální a zajímavé přednášky	16
		hodin celkem	120

ZÁJEZD NA VČELAŘSKOU VÝSTAVU

Vážení členové PSNV a ostatní včelaři,

včelařský spolek Miličín ve spolupráci se „Středočeskou“ PSNV pořádá zájezd na včelařskou výstavu do Ostravy. Vzhledem k tomu, že máme ještě několik volných míst, uvítáme případné další zájemce.

Plánovaný odjezd je v sobotu 11. září 2010 v 5:00 hodin z Miličina. Možnost nastoupení cestou po trase do Ostravy po domluvě.

Návrat v pozdních nočních hodinách v sobotu.

Cena 450 Kč.

Přihlášky na e-mail: coco@razdva.cz nebo tel. 602 454 836 Petr Písařík

INFORMACE – DŮLEŽITÁ SOUČÁST VČELAŘSKÉ PRAXE

Práce s informacemi, jejich hledání a získávání je dnes potřebná prakticky v každém oboru lidské činnosti. Stejně je tomu i ve včelařství.

Zejména začínající včelaři potřebují nedostatek praxe a zkušeností kompenzovat teoretickými vědomostmi a informace shánějí, kde mohou. Možností je celá řada. Kromě řady knižních publikací, jak tuzemských (více či méně aktuálních), tak dnes i stále více zahraničních překladů knih, vychází pravidelně i dvě tištěná periodika: **Včelařství** (měsíčník pouze pro členy **ČSV**) a **Moderní včelař** (volně prodejný dvouměsíčník, který vydává **PSNV-CZ**).

Dále lze spoustu informací najít i na internetu nebo získat od okolních zkušenějších včelařů. Internetové zdroje a mnohdy ústně získané informace však mají svá úskalí. Webovou stránku si dnes může zřídit prakticky kdokoli a kdokoli může do nejrůznějších internetových konferencí a diskusí vyjádřit svůj „zaručeně nejlepší“ názor. Na včelařské schůzi také často uslyšíte informace, které si mohou protiřečit. Takové informace je nutné filtrovat a začínající včelař bez dostatečného vědomostního zázemí to nemusí mít vůbec jednoduché.

Často opomíjeným a přitom velmi pestrým a hodnotným zdrojem informací jsou **Odborné včelařské překlady** (dále jen OVP), které vydává ČSV. I ti, kdo neovládají dostatečně cizí jazyky, si mohou přečíst velmi zajímavé články.

Právě v OVP můžete najít odpovědi na řadu otázek, jejichž odpovědi jsou třeba v internetových diskusích či dokonce v některých oficiálních zdrojích nejednoznačné, či protichůdné. Články se zpravidla opírají o dlouhodobé experimenty podložené popisem postupů či přístrojového vybavení a nejsou tak pouhým „výkřikem do tmy“, jak tomu bývá třeba v diskusních fórech.

Pro příklad jsou uvedeny názvy některých článků z vydání OVP 2005/1 s krátkou anotací:

Čínský výzkum ukazuje, že trubci stimulují snůšku (OVP 2005/1, str. 5-6)

(prof. Dr. Zeng Zhi-jiang, Yan Weiyu; *American Bee Journal*, 2004, č. 3, str. 232-233)

přeložila: Mgr. Dáša PETROVÁ

Anotace: Výzkum ukazuje, že množství trubců ve včelstvu je ovlivněno spíše včelami než matkou a že přítomnost trubců ve včelstvu podporuje přínosy snůšky. Příspěvek je z části rešerší dříve publikovaných prací.

Zákaz amitrazu v Rakousku (OVP 2005/1, str. 9-11)

(Herman Pechhacker, Rudolf Moosbeckhofer; *Bienenvater*, 2002, č. 10, str. 9)

přeložil: Vladimír LNĚNIČKA

Anotace: Amitraz (u nás v přípravcích Varidol FUM a AER) jako účinná látka proti varroóze není v Rakousku povolen z důvodu údajné nízké účinnosti a náročnosti ošetření v porovnání s ošetřením kyselinami mravenčí a šťavelovou. Příspěvek se zabývá rezidui nejen amitrazu, ale také jeho toxickými produkty rozpadu v medu a ve vosku. Dále informuje o státech, v nichž byla pozorována resistance roztoče V. d. na amitraz.

Týrání zvířat nebo užitečný medikament (OVP 2005/1, str. 13-15)

(Agnes Przewozny, Fred Zautke, Kaspar Bienefeld; *DBJ*, 2003, č. 8, str. 11-12)

přeložil: Ing. Osvald SÜSS

Anotace: Příspěvek zhodnocuje aplikaci kyseliny mravenčí dvěma odpařovači: dlouhodobým – Nassenheider a krátkodobým – houbičkový odpařovač. Stejně koncentrace při použití kyseliny mravenčí lze podle způsobu aplikace dosáhnout buď rychle (šokem) nebo postupně (řízené odpařování). Druhá metoda vychází dle publikovaného článku jako podstatně šetrnější pro včely.

Jsou varroatolerantní včelstva utopii? (OVP 2005/1, str. 21-25)

(Hanspeter Berger; *Schweiz Bienen-Zeitung*, 2004, č. 5, str. 24-28)

přeložil: Ferdinand SCHENK

Anotace: Zamyšlení vedoucí k závěru, že má smysl usilovat o vyšlechtění varroatolerantní linie. Příspěvek zpochybňuje dlouhodobou udržitelnost chemického boje proti roztočům V. d. a zmiňuje i stávající „varroatolerantní“ výzkum ve světě.

Včela jako biologický indikátor (OVP 2005/1, str. 86-91)

(A.-G. Sabatini; *Abeille & C*, 2004, č. 98, str. 13-17)

přeložil: Ing. Stanislav JAŠ

Anotace: Popis problematiky sledování znečištění životního prostředí, výběr vhodných živočišných druhů pro daná prostředí, typy znečištění, které včely mohou odhalit. Závěry článku jsou v rozporu s tradovanou a v médiích zveřejňovanou informací, že med je stejně čistý ze znečištěného i z neznečištěného prostředí.

Všem, kteří se na přípravě OVP podílejí, bych chtěl touto cestou poděkovat a přeji hodně zdaru do další práce. Věřím, že OVP si i nadále zachovají svou tematickou i názorovou pestrost a zajímavost a že budou dobře sloužit všem českým včelařům k získávání nových poznatků bez pracného znovuobjevování již objeveného.

Lukáš Matela

lukas.matela@vemat.cz

